

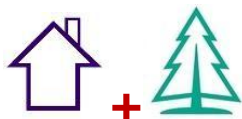
Seznam použitých symbolů:

Skupina pracující ve třídě, indoor tým

Skupina pracující v terénu, outdoor tým

Společná práce obou týmů (indoor + outdoor)

Tradice a zvyky v našem kraji

Tradice a zvyky se začínají opět vracet do povědomí lidí. Nejsou to jenom tradiční Vánoce a Velikonoce, jejichž kořeny mnozí ani neznají, ale je to i celá řada dalších, méně známých tradic, které se dodnes v některých regionech udržují. Jejich význam spočívá především v uchovávání dobrých vztahů mezi lidmi prostřednictvím různých akcí v průběhu kalendářního roku. Jako příklad lze uvést masopust, který se pro oblast Hlinecka na Vysočině před dvěma lety stal součástí nehmotného dědictví UNESCO. V loňském roce 2010 to bylo sokolnictví, které také rozšířilo seznam nehmotného dědictví, tradic a národních zvyků předávaných z generace na generaci.

Námět pro motivaci žáků před zahájením hry	Tradice a zvyky jsou součástí našeho života, za všechny uveďme například vánoce nebo velikonoce. Úkolem je s žáky zmapovat tradice a zvyky v regionu, případně se podívat i do oblastí České republiky. Vhodné je využít internet, případně formou rozhovoru zjistit, kterých takových slavností se žáci zúčastnili.
Metodická doporučení	K této úloze doporučujeme navštívit regionální muzeum (bývá v každém větším městě), případně i skanzen, pokud je pro určitou oblast vytvořen. Dalším zdrojem informací mohou být kroniky. Ty jsou i v malých obcích a na vesnicích. Vhodné je využít spolupráci s pamětníky (babičky a dědečkové mnoho pamatují). Úloha může mít pozitivní dopad i na zlepšování generačních vztahů (vnuci s prarodiči nebo i s praprarodiči).
Příklad	Kalendář zvyků a tradic , Babiččina kuchařka Souhrn příkladů ze všech her naleznete v sekci Vzorové výstupy .
Organizační pokyny	Trasu exkurze za tradicemi a zvyky regionu nebo obce je potřeba předem naplánovat a projít si ji. Užitečná může být beseda s odborníkem z muzea či skanzenu, kterého můžete pozvat i do školy. Je možné požádat i některého pamětníka z řad starších občanů. Vhodné je využít informačních center a sledovat termíny nejrůznějších akcí, které se ve městech uskuteční (např. ZŠ v Telči, jedna z pilotních škol mohla využít slavnosti majitele panství pana Zachariáše z Hradce, v Bechyni jsou to zase Slavnosti Petra Voka, posledního Rožmberka. Bylo by vhodné tyto akce navštívit a načerpat z nich inspiraci. Žáci v úvodním rozhovoru mohou doplnit i další příklady dodržování tradic a zvyků. Možné je využít také internet jako informační zdroj. Žáci mají pracovat jako tým, a proto je důležité činnosti diferencovat. S tím souvisí rozdělení úloh (kdo vkládá do platformy, kdo zaznamenává zjištěné údaje do záznamového listu).
Časová dotace	Krátkodobá hra vhodná pro projektové vyučování.
Pomůcky:	Historické fotografie, rodinné a krajové osvědčené recepty, fotoaparáty, kamery k pořízení dokumentace nebo mobil, záznamové listy , fotoaparát, kamera.

L1 TRADICE A ZVYKY V NAŠEM KRAJI

Ú1 Výprava po stopách obyčejů a tradic

Dříve než se vydáte do terénu, zjistěte si, zda vám někdo nezanechal na platformě GPS souřadnice (nebo jinou nápovědu - fotografii, mapku) muzea, které byste měli navštívit. Pokud jsou nápovědou souřadnice, vložte je do navigace a nechte se vést. Když vás GPS přístroj dovede do cíle, **vložte název muzea jako odpověď do platformy.**

Ú1 Výprava po stopách obyčejů a tradic

Je potřeba informovat žáky, že na výpravu do terénu je potřeba se připravit. Zjistit, zda nejsou do platformy vloženy souřadnice nějakého objektu (muzea, skanzenu). Další možností je prostudovat mapu města nebo obce, lze ji obstarat v informačním centru. Zde se žáci mohou dozvědět řadu zajímavých míst, kam by se mohli případně vydat (ústní informace, letáky k významným objektům).

Ú2 Co jsou tradice a zvyky?

Co se podle vás skrývá za slovním spojením lidové tradice a zvyky? Vaší pomůckou při hledání správné odpovědi může být také literatura nebo internet. Nezapomeňte, že doslovné kopírování informací z internetu nemá žádný význam, spoléhejte více na sebe, své vědomosti i vlastní fantazii! Všechny zjištěné informace zapisujte do [záznamového listu](#).

Do platformy napište, proč je důležité zachovávat regionální tradice a zvyky.

Ú2 Co jsou tradice a zvyky?

Obtížnost úlohy: nízká, sestavování charakteristiky tradic a zvyků, porovnání s literaturou a internetem; klíčovou aktivitou je práce s informacemi a s tím související čtenářská gramotnost.

Žáci mají pracovat jako tým, a proto je důležité činnosti diferencovat. S tím souvisí rozdělení úloh (kdo vkládá do platformy, kdo zaznamenává zjištěné údaje do [záznamového listu](#)).

Z metodického hlediska by bylo vhodné nejprve formou rozhovoru se snažit o charakteristiku tradic a zvyků. Můžeme zařadit brainstorming spojený se soutěží. Komu se lépe podaří vystihnout podstatu obou pojmů. Poté žáci hledají na internetu a finalizují své vlastní definice obou pojmů. Tím zabráníme pouhému kopírování z internetu bez využití vlastní invence.

Ú3 Tradice a zvyky v regionu

Nalezené muzeum podle GPS souřadnic (nebo nápovědy) navštivte. Prohlédněte si expozici, která prezentuje lidové tradice, zvyky, folklór. Vaším úkolem je zjistit, které tradice a zvyky se váží k vašemu městu, regionu. Dokážete zjistit, ke kterému měsíci v roce se váže nejvíce místních zvyků? Všechny informace si zapisujte. Nezapomeňte na podrobnou fotodokumentaci (min. 10-15 fotografií).

Jako odpověď do platformy vložte název měsíce, ke kterému se v roce váže nejvíce zvyků a tradic.

Ú3 Tradice a zvyky v regionu

Obtížnost úlohy: malá náročnost, mapování tradic a zvyků v regionu, komunikace s odborníky.

Pro získání nevšedních informací a zajímavostí se pokuste oslovit odborného pracovníka, specialistu zaměřeného na tradice a zvyky. Obraťte se na informační centrum nebo na regionální muzeum. Informace může podat také učitel dějepisu nebo výtvarné výchovy. Na školách existují rovněž folklórní zájmové kroužky, které svou činností vycházejí z lidových tradic a zvyků, jsou pořádány národopisné slavnosti.

Ú4 Tradice a zvyky v historických fotografiích

Ted' už víte, co jsou tradice a zvyky a proč jsou pro nás tak důležité. Vyhledejte na internetu nebo v literatuře historické fotografie dokumentující tradice a zvyky vašeho regionu, např. krojů, slavností.

Fotografii (obrázek), kterou považujete za nejzajímavější, vložte do platformy jako odpověď.

Ú4 Tradice a zvyky v historických fotografiích

Obtížnost úlohy: malá náročnost, shromáždění fotodokumentace

Shromáždění fotodokumentace různých akcí v kontextu tradic a zvyků v regionu v průběhu roku. Doporučujeme použít informační centra, sledovat vývěsky ve městech/obcích apod. Publicita akcí k tradicím akcí je poměrně dost velká. Proto je také důležitá spolupráce obou týmů)

Z vytvořené databáze fotodokumentace vybrat nejzdařilejší fotografii (dokumentace vystoupení folklorních souborů a krojů, historických průvodů apod.) Týmy mohou soutěžit o nejlepší fotografii se zaměřením na tradice a zvyky regionu.

Pozor na úpravu fotografií, které vkládáte do platformy (nesmí být příliš objemné a velké). Zvolte proto menší formát. Fotografie je možné zveřejnit na webu školy, uspořádat soutěž apod.

Ú5 Tradiční jídla našeho regionu

Nyní se zaměřte na receptury tradičních jídel a další zajímavosti týkající se stravování vašich předků. Pokuste se zjistit přímo v expozici muzea názvy a receptury tradičních pokrmů a zapisujte si je do záznamového listu. Pokud nic nenaleznete v expozici, zeptejte se pracovníků muzea.

Název typického jídla regionu vložte do platformy jako odpověď.

Vraťte se do třídy a společně dokončete úkol.

Ú5 Tradiční jídla našeho regionu

Obtížnost úlohy: nízká náročnost, shromáždění fotodokumentace

Dobré jídlo a pití patří odedávna k velmi důležitým požitkům lidstva. Lidé v každém z regionů se snažili uvařit nebo upéct něco originálního, co jinde nemají. Tím se také snaží uctít hosta, pokud do regionu zavítá. Jinak tomu bude na Valašsku, jinak na Hané, jinak na Chodsku. Formou rozhovoru bychom měli dospět k tradičnímu jídlu pro region. Opět je vhodné využít muzea a národopisné expozice, nebo osvědčených receptů prarodičů či jiných příbuzných.

Ú6 Přehled akcí propagujících tradice a zvyky v regionu

Vyhledejte na internetu informace o současných akcích ve městě (regionu), které jsou zaměřeny na folklór, tradice a zvyky předchozích generací. Vytvořte podklady pro kalendář zvyků a tradic vašeho regionu ve vztahu k jednotlivým ročním obdobím. Ke kterému ročnímu období se váže nejvíce současných kulturních akcí propagujících tradice a zvyky v regionu?

Odpověď vložte do platformy.

Ú6 Přehled akcí propagujících tradice a zvyky v regionu

Obtížnost úlohy: střední náročnost, shromáždění fotodokumentace a sledování internetu, kde a kdy jaké akce probíhají, dlouhodobý úkol.

Dlouhodobý úkol, kterým je mapování akcí v průběhu roku ve městě, obci i regionu. Pořizování fotodokumentace a vytvoření databáze akcí. Zpracování podkladů viz další úloha, vytvoření kalendáře. Lze zpracovat rovněž formou videa nebo videoklipu. To je sice po technické stránce náročnější, ale efektivnější.

Ú7 Kalendář zvyků a tradic

Zpracujte kalendář zvyků a tradic vašeho regionu ve vztahu k jednotlivým ročním obdobím. Obrazově ho doplňte o historické i současné fotografie. Kalendář rozšiřte o přehled současných akcí v městě (regionu) zaměřených na folklór, řemesla, hudbu apod.

Kalendář vložte do platformy.

Informace, které jste získali v učebně a terénu společně ze [záznamových listů](#), zpracujte do finální podoby. **Takto upravený záznamový list vložte do platformy.**

Ú7 Kalendář zvyků a tradic

Obtížnost úlohy: náročná úloha; shromáždění fotodokumentace a sledování internetu, kde a kdy jaké akce probíhají, vytvoření kalendáře

Při zhotovování kalendáře, což je po stránce ICT poněkud obtížnější úkol, se můžete inspirovat příkladem kalendáře vytvořeným naším týmem.

Kalendář můžete vytisknout a je možné jej použít jako propagační předmět vaší školy nebo obce jako zřizovatele.

L2 TRADIČNÍ JÍDLA – DĚDICTVÍ NAŠICH PŘEDKŮ

Ú1 Kuchařka naší babičky

Každý region má kromě zvyků a tradic i svá specifická jídla. Ze získaných receptů tradičních jídel z předchozího úkolu zpracujte společně do elektronické podoby Kuchařku naší babičky. Doplňte ji o fotografie získané z internetu a z terénu.

Kuchařku vložte do platformy jako odpověď

Ú1 Kuchařka naší babičky

Obtížnost úlohy: náročná úloha; shromáždění receptů, komunikace s lidmi, vytvoření grafiky a kompletace kuchařky. Vyžaduje kompetence ICT, komunikační, mediální. Práce s informacemi a jejich třídění.

Úkolem je vybrat speciální pokrmy regionu a shromáždit recepty k jejich přípravě. Recepty na taková jídla můžete získat u prarodičů nebo rodičů, případně v regionálním muzeu či ve skanzenu (jsou-li k dispozici). Vytvořená kuchařka může být jak propagačním materiálem školy, tak ji lze nabídnout regionálnímu muzeu. Kuchařka musí obsahovat nejenom recepty, ale musí být zajímavá i svým grafickým pojetím. V rámci předmětu Praktické činnosti (vaření) zkuste některý z pokrmů uvařit.